

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№10 (122)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
29 травня '20

Область готова до чергового послаблення карантину

Такого висновку дійшло Міністерство охорони здоров'я. За його даними, станом на 27 травня показники Кіровоградської області такі: показник інцидентності 4,18 (загалом він не має перевищувати 12 осіб на 100 тис. населення); показник завантаженості ліжок хворих на COVID-19 – 29,91% (не повинен перевищувати 50%); показник охоплення тестуванням – 26,64 (має бути понад 12 за тиждень на 100 тисяч населення).

Отже, з 1 червня дозволяється відкриття басейнів, спортзалів, фітнес-центрів, відвідування освітніх занять у групах до 10 осіб (зокрема, автошколи), запуск залізничного транспорту внутрішнього сполучення, запуск міжобласних автоперевезень.

Відповідні рішення про послаблення карантину ще мають прийняти місцеві комісії ТЕБ та НС. Наступний етап пом'якшення карантину очікується з 10 червня і залежатиме він від відповідності тим же трьом показникам.

Увага, вас фіксують!

Кабмін затвердив термін запуску автоматичної фото- та відеофіксації порушень правил дорожнього руху.

Встановлені на автодорогах комплекси автоматичної фіксації запрацюють з 1 червня, повідомив глава МВС Арсен Аваков. Перед-

бачається, що поступово кількість комплексів сягне 700. Винним у вчиненні правопорушення, зафіксованого системою автофіксації, вважатиметься юридичний власник авто, директор юридичної особи, або особа, що ввезла авто на територію України.

По квиток – тільки в масці

27 травня «Укрзалізниця» відновила роботу залізничних квиткових кас на вокзалах. Уже продаються квитки на 5 швидкісних поїздів Інтерсіті+ та 9 нічних поїздів, які розпочнуть курсування з

1 червня. У відомстві повідомляють, що пасажиром, які звертатимуться до залізничних кас без засобів індивідуального захисту, зокрема масок, квитки не продаватимуться.

Хай буде світло!

Ще на кількох володимирівських вулицях – Молодіжній, Степовій, Шевченка і Садовій – встановлено нещодавно ліхтарі.

Про це подбала Катеринів-

ська сільська рада, виділивши з бюджету громади 430 тисяч гривень.

Монтажні роботи виконало спеціалізоване підприємство.

Шукали хлопчика

Днями поліція розшукувала дев'ятирічного хлопчика, жителя селища Нового.

Станіслав поїхав на скутері в тільки йому відомому напрямку.

Поліцейські знайшли його наступного дня в селі Лісному і повернули рідним.

Про це повідомили у відділі ювенальної превенції області.

Якщо пенсію не перерахували

На початок травня уряд перерахував виплати для майже 10 мільйонів пенсіонерів, і більш ніж вісім мільйонів отримали надбавки. Середня сума надбавки сягнула близько 260 грн. Майже у половині пенсіонерів виплати зросли на 100 грн.

Утім, у деяких пенсіонерів сума загальних виплат після індексації не змінилась. Як пояснили у Пенсійному фонді, так може трапитись, якщо попередня пенсія не дотягувала до мінімальної. Різницю, якої бракувало, покривала держава.

Наприклад, якщо основний розмір пенсії за віком був 1640,78 грн, то держава раніше доплачувала 248,42 грн до мінімального розміру 1889,20 грн. Разом із надбавками за стаж кінцева сума становила 2201,33 грн.

Після індексації пенсії основний її розмір зріс до 1821,26 грн.

Але, оскільки держава досі доплачує до «мінімалки», то фінальні виплати не змінились – ті ж самі 2201,33 грн.

У Міністерстві соціальної політики заспокоюють, що до кінця 2020 року буде ще два підвищення пенсій – з 1 липня та з 1 грудня – зокрема тим громадянам, які не потрапили під індексацію. Пенсії для таких громадян буде перераховано відповідно до підвищення прожиткового мінімуму. Крім того, на наступний рік Президент пообіцяв програму 75+, за якою буде підвищено пенсії для людей старше 75 років.

Також наприкінці квітня усі пенсіонери, які мали виплати менше 5000 грн, отримали по 1000 грн одноразової допомоги. Крім того, з 1 квітня людям у віці понад 80 років встановили надбавку у 500 гривень.

У Катеринівці сподобалося

На початку цієї весни група новопризначених поліцейських офіцерів громад з різних регіонів

України стажувалася на Кіровоградщині. Ознайомилися вони й з роботою Юрія Берегового, який з минулого року працює поліцейським офіцером Катеринівської об'єднаної територіальної громади.

Один з гостей – Орест Бабій, поліцейський офіцер Зимнівської громади Волинської області, – нещодавно дав інтерв'ю тамтешній газеті «Слово правди», в якому згадав і Катеринівську ОТГ. За словами Бабія, в нашій Катеринівці йому дуже сподобалося, оскільки тут дбають про громадську безпеку – повсюди встановлено відеокамери, сполучені в єдину систему спостереження.

Володимир Кухта: Мені шкода бюджетних коштів, коли вони викидаються на вітер

Коли стало відомо, що згідно з перспективним планом формування територій громад Кіровоградської області, затвердженим урядом, до Катеринівської об'єднаної територіальної громади мають приєднатися три села, зокрема Грузьке, жителі якого нібито дуже бажали будувати своє щасливе майбутнє в складі іншої ОТГ, активізувалися противники такої перспективи. Користуючись анонімністю, вони через соціальні мережі намагаються сформувати в громадськості негативну думку про Катеринівську ОТГ. При цьому вигадують різні «страшилки». На зразок ось такої, розміщеної на одному з кропивницьких сайтів: «Навколишні села криком кричать, не хочуть до них (тобто до Катеринівської ОТГ. – Авт.) приєднуватися, так як вони штучно створені місцевим «олігархом», і люди не хочуть іти в рабство. Навіть ті, хто зараз у складі Катеринівської ОТГ, мають бажання виїти».

Якби написане відповідало дійсності, то в мешканців сіл, що мають приєднатися до Катеринівської ОТГ, були б підстави опиратися, й ніхто навіть силою не зміг би примусити їх це зробити. Насправді ж вони добре поінформовані про те, що відбувається в Катеринівській ОТГ і яку роль у всьому тому відіграє той, кому опоненти намагаються приклеїти ярлик «олігарха». Для них не є секретом, що йдеться про Володимира Кухту – генерального директора АТ «Кіровоградське рудоуправління», депутата районної ради, члена виконкому Катеринівської сільської ради, одного з ініціаторів створення ОТГ. Гірше з іменами самих опонентів, адже вони ховаються за чужі сплини. Хоча й так зрозуміло, що це ті, хто раніше перебував або ж зараз перебуває біля владного керма й боїться втратити його

після приєднання. Їхнє бажання можна зрозуміти, тільки навіщо ж маніпулювати фактами й вигадувати те, чого не існує? Чи не ефективніше було б намагатися завоювати довіру людей конструктивними пропозиціями чи конкретними справами?

Закінчення на стор. 2

Скориставшись карантинном

Від нерівномірності опалення в своєму навчальному закладі потерпали останніми зимами олексіївські школярі й вчителі: в одному крилі будівлі було спекотно, в іншому – прохолодно. Ніхто й не дивувався, адже опалювальну систему змонтовано ще наприкін-

ці 1960-х, і за цей час батареї та труби втратили первозданну прохідність.

Край цим незручностям покляла Катеринівська сільська рада, організувавши нещодавно капітальний ремонт системи опалення в олексіївському корпусі ліцею «Нова школа». На це виділено 800 тисяч гривень з бюджету громади. Карантин у ліцеї дав змогу розпочати ремонт навесні.

Встановлюються новітні труби й радіатори. Окрім капремонту системи опалення, заплановано полагодити шкільне фойє (передбачається й часткова заміна підлоги), спортзал (встановлять металопластикові вікна замість старих дерев'яних) та ганок. Крім того, в класних кімнатах та інших приміщеннях штукатурять ділянки стін, пошкоджені при демонтажу старих батарей.

Роботи додалося й технічному персоналу, адже всякий ремонт супроводжується утворенням великої кількості сміття.

Стараються усі – і ремонтники, і прибиральники. Тим часом ліцеїсти штурмують науку зі своїх домівок. Сподіваємося, коли діти знову сядуть за шкільні парти, комфорт в оновленому приміщенні надихатиме їх на добре навчання.

Віктор ІВАНЕНКО

Володимир Кухта: Мені шкода бюджетних коштів, КОЛИ ВОНИ ВИКИДАЮТЬСЯ НА ВІТЕР

Закінчення. Початок на стор. 1

Володимир Кухта, до якого я звернувся з проханням розповісти про рабство, до якого нібито заганяють вільнолюбних селян, запропонував спочатку пригадати, як створювалася ОТГ.

— Я чому підтримав ідею децентралізації? — сказав Володимир Валентинович. — Бо вона передбачала дві речі: доступність адміністративних послуг через спрощення процедури їх надання й забезпечення селян тим, що необхідне їм у повсякденні, — водою, світлом, хорошими дорогами, транспортним сполученням тощо. Ось цим ми й займаємося сьогодні в нашій об'єднаній громаді, і в кожному з восьми сіл помітні вже зрушення в цьому плані. Сприяє цьому те, що фінансові можливості нинішньої громади значно кращі за фінансові можливості колишніх трьох сільських рад, що діяли на цій же території. За цим показником в Кропивницькому районі вона посідає друге місце після Соколівської. До речі, Соколівська ОТГ — ще одне підтвердження правильності обраної нами при створенні ОТГ стратегії: центр ОТГ має бути там, де є потужні підприємства. Тоді легше наповнювати місцевий бюджет.

Наскільки важливо мати міцний бюджет, розповім на такому простому прикладі. Сьогодні перед директорами шкіл постає проблема, де взяти фарбу, інші матеріали для підготовки школи до нового навчального року. Знаю точно, що там, де ще залишаються старі сільські ради, їм, як правило, нічим не можуть зарадити через брак коштів, і вони змушені звертатися до батьків, спонсорів, тобто займатися жебрацтвом. Керівники ж соціальних закладів нашої громади вже й забули, що така проблема існувала. В бюджеті достатньо коштів, щоб провести не просто «косметичний», а набагато якісніший ремонт. І не треба для цього в когось випрошувати гроші.

У деякого може скластися враження, що наша ОТГ не стикається з труднощами. Стикається, і пов'язані вони насамперед з так званою зарегульованістю бюджетного процесу. Не можна отримати кошти на якусь роботу, не надавши проектно-кошторисної документації, не провівши тендер для визначення виконавця. Але як керівник з чималим досвідом скажу, що за-

мість здешевлення все це призводить до подорожчання. Адже на виготовлення тієї ж проектно-кошторисної документації доводиться витратити десятки, а то й сотні тисяч гривень, тоді як вона потрібна тільки для того, щоб отримати ті кошти з банку. У дев'яности відсотках випадків до неї ніхто не заглядає, нею не користується.

На жаль, немає великої користі і від тендерів. Вдамся ще до одного прикладу. За державні кошти третій рік асфальтується дорога на Лісне. Коли було виділено три мільйони гривень, я зрадив: ну, нарешті матимемо хорошу дорогу до цього села! Але приїхала бригада переможця тендера і за тиждень всі кошти освоїла. Щоправда, вкрила асфальтом тільки четверту частину дороги. Я за консультацією до районних

дорожників, а вони запевнили, що за три мільйони полагодили б усю дорогу. І це ще не все. Минулого року на ту ж дорогу було виділено ще два з половиною мільйони, на цей рік виділяють чи то три, чи то чотири мільйони гривень. Тобто ця дорога обійдеться приблизно в дев'ять мільйонів гривень. Якби їх передали нашій ОТГ, то в жодному селі не залишилося б невідремонтованої вулиці.

Далі Володимир Валентинович розкрив «секрет», як їм інколи вдається уникати тієї бюджетної зарегульованості. Нічого кримінального в тому немає.

— Мені шкода бюджетних коштів, — каже він, — і тому я не можу нічого не робити, коли вони викидаються на вітер. Ось ми з

депутатами сільради намітили облагородити корпус ліцею у Володимирівці — поштукатурити тощо. Щоб усі бачили, що це навчальний заклад, щоб дітям приємно було сюди приходити. Порахували: якщо діяти за бюджетною процедурою, тобто замовляти проект, оголошувати тендер і так далі, то знадобляться кілька мільйонів гривень. І тоді я вирішив, що виконаємо ці роботи коштом нашого підприємства. Нам це обійдеться всього в якусь сотню тисяч гривень.

Звичайно, я сподіваюся, що до нас долучаться й місцеві підприємці та фермери. Узагалі я прихильник думки про те, що бізнес має активно допомагати громадам, на території яких має своє виробництво, вкласти кошти в їх розвиток. Так повинно бути.

Так робить серйозний бізнес у всьому світі. До речі, акціонери очолюваного мною підприємства не жаліють коштів на потреби громади. Тільки торік вони виділили на них понад два мільйони гривень. Але щоб допомогати, треба працювати з прибутками. Нам це вдається.

Якщо взятися лічити, що вже вдалося зробити Катеринівській громаді в плані поліпшення умов життя своїх жителів, — місця в газеті не вистачить. Та й потреби в цьому, каже Володимир Валентинович, немає з тієї ж причини, що усі про все знають.

— Не впевнений, що якби все залишалося по-старому, в найближчій перспективі жителі вже згаданого Лісного мали б воду в своїх будинках. Все ще користувалися б вуличними колонками. А сьогодні тут пробито свердловину, прокладається водогін, вода підводиться до будинків. І нічого дивного в цьому немає: є кошти, є спеціально придбана сільрадою техніка, є, зрештою, бажання допомогти людям.

— То звідки ж беруться оті розмови, що нібито люди хочуть виходити з Катеринівської ОТГ? — запитує у Володимира Валентиновича на закінчення.

— Люди не прощають прорахунків, — каже. — Коли так сталося, що володимирівська амбулаторія залишилася без лікаря, ось тоді дехто й почав говорити, мовляв, навіщо було приєднуватися. Це враховано, й тому сьогодні робиться все, щоб підстав для подібних розмов не було. Зокрема, вирішено кадрове питання, в планах — організація в ОТГ свого центру первинної допомоги. Це не тільки гарантуватиме швидке і якісне надання медичної допомоги, а й економитиме громаді кошти, які вона сьогодні переказує до районного центру і мало що від того отримує.

У розмові з Володимиром Валентиновичем ні-ні та й чуєш, що доведеться їм робити в селах, які, швидше за все, таки приєднуються до їхньої ОТГ. Він уже живе майбутніми клопотами — знає, має чи ні тамтешня школа автобус для підвезення учнів, на якій вулиці треба зробити тверде покриття, де проблема з водопостачанням тощо. Це не може не захоплювати в ньому. Хоча, якщо згадати, як його називають опоненти, нічого дивного в його діях немає — «олігарх» є «олігарх»...

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Дитсадки готові

Дитсадки нашої громади готові розпочати роботу з першого червня. Про це газеті повідомила начальник відділу освіти, культури, спорту, туризму та охорони культурної спадщини Катеринівської сільської ради Яна Циба. За її словами, під час карантину працівники дитячих закладів не марнували часу — в приміщеннях робили генеральне прибирання, впорядковували ігрові майданчики та клумби. У володимирівському дитсадку з'явилася доріжка, викладена плиткою (на фото). Своє слово про готовність дитсадків має сказати комісія, яка навідається в ОТГ в четвер — коли цей випуск газети вже буде надіслано до друкарні.

Інвестиції в сільські дороги

Більше мільйона гривень передбачено в цьогорічному бюджеті Катеринівської ОТГ на ремонт доріг.

Усі заплановані роботи вже виконано.

Зокрема, в Обознівці 199,4 тисячі гривень використано на вулицю Світанкову, 199,8 тисячі — на Центральну, 194,5 тисячі — на під'їзну дорогу до кладовища. 198,5 тисячі гривень ви-

трачено на дорогу на Яблуневій у так званій старій Катеринівці. Виконано ремонт покриття й на вулиці Миру в Осиковатому, він обійшовся в 199,1 тисячі гривень.

Варто знати

Зарахують страховий стаж

Фізичні особи-підприємці під час карантину мали право на «податкові канікули», тобто могли у визначений період не сплачувати єдиний соціальний внесок. Період дії «канікул» — з 1 по 31 березня 2020 року та з 1 по 30 квітня 2020 року і стосується виключно сплати внесків за себе. (Разом з тим, такі особи не позбавлені права в цей період нараховувати і сплачувати внески у порядку та розмірах, визначених чинним законодавством та складати відповідну звітність).

Чи зараховуються такі періоди «податкових канікул» до страхового стажу?

Так, пояснюють в Головному управлінні Пенсійного фонду в Кіровоградській області. Відповідні періоди включаються до страхового стажу, адже вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів.

Які категорії фізичних осіб — підприємців мали право на «податкові канікули»?

Фізичні особи — підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування, особи, які продають незалежну професійну діяльність, а також члени фермерських господарств, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах.

Який розмір мінімального страхового внеску?

У 2020 році мінімальний страховий внесок, який дає право на зарахування страхового стажу, становить 1 039,06 грн (4723 грн x 22 %) на місяць.

Графік складання ЗНО

Міністерство освіти і науки затвердило оновлений графік проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2020 році. Відповідні зміни до календарного плану підготовки та проведення ЗНО оприлюднено на сайті МОН.

Згідно з графіком, тестування відбудуться:

математика — 25 червня,
українська мова і література — 30 червня,
фізика — 2 липня,
іспанська, німецька, французька мови — 6 липня,
англійська мова — 7 липня,
історія України — 9 липня,
біологія — 13 липня,
географія — 15 липня,
хімія — 17 липня.

Поріг «склав/не склав» та результати ЗНО визначатимуться:

з математики, фізики — до 16 липня,
з української мови і літератури, історії України, іноземних мов, біології — до 24 липня,
з географії, хімії — до 28 липня.
Результати ЗНО буде розміщено на інформаційних сторінках учасників.

Познайомитися з гарними людьми – удача для журналіста. Наприклад, з такими, як жителі Олексіївки Микола Тимофійович і Надія Михайлівна Перевозні.

На початку розмови з ними дізнаюся, що Микола Перевозний до того, як оженився, відслужив в армії (на Донбасі, потім під Києвом) і що його звітти довго не відпускали додому. Бо відповідав за склад автозапчастин.

– Запчастей на складі було три тисячі найменувань. Перед дембелем прийняв двадцять п'ять вагонів запчастей. Треба було замінити собі підготувати, то півроку переслужив, – згадує чоловік.

Цікавлюсь, чи був він очевидцем розкрань військового добра.

– Крали, – підтверджує Микола Тимофійович. – Приїхав генерал з Києва, каже: треба зібрати десять зипів запчастей (маються на увазі комплекти «запчастей, інструментов, принадлежностей», скорочено – «зип» – В.К.). Запакували ми їх...

– Ти ж усе не розкажуй! – перебиває чоловіка, жартуючи, Надія Михайлівна.

– А через якийсь час до нас – комісія з Москви, давай ревізію робить, – продовжує той. – Виявляється, генерал утік за ґраницю.

– Із запчастями? – питаю.

– Так, позбирав по воїнських частих і втік. Був у нас і майор, який колекціонував отьюртки, плоскогубці. Приїде на склад – і в карман, в карман...

– Колю в армії хотіли оставить, але він не любив в городі, – каже Надія Михайлівна.

Запитую подружжя, як познайомилися. Відповідає глава сім'ї:

– Сестра познайомила, вони дружили. Ми як поженилися, зразу в Кіровограді жили. Я в автоколоні робив. На череді четвертий був, а як об'єднали автоколони, став сорок четвертий. Ми по квартирах жили. Якимось приїхала її мати, каже: давайте в село. Переїхали. Оцю хату сами строїли. Я лажив цеглу, вона підносила. У нас уже Вітя, син, був. А дочку родили тут.

вав птахофабрику кормами:

– їздив на комбикормовий, вибивав комбикорм. Валентина Григорівна Профатило – мое начальство – наставляла мене: скажеш, що кури голодні. А директор комбикормового: не бачу їх, тих курей. Тоді така система була: даси хабара – матимеш гарний комбикорм. Я возив на комбикормовий яйця, курей. Не даси – дзуськи отримаєш. Най-

художника не вдалося. Бо де ж та художня школа в селі?

– У колгоспі писали плакати «Ми приїдемо до перемоги комуністичної праці»? – запитую.

– Не тільки. Усю наочну агітацію виготовляв. Треба було й пилять, і рубать, і красить, і натягувати. Два роки художником був.

– Коля й знак із заліза зробив, що стояв при в'їзді в Олек-

збираю. Жука – море. З городу даємо дітям, внукам. Сніг зійшов, а в нас – уже цибулька, а це ж – вітаміни. Живемо для дітей, для внуків. Раніше й коровку тримали, тепер – кіз. Ми не ледачі люди, пахали весь вік.

– Старалися для дітей, – каже Микола Тимофійович. – Построїлися тут. І з того боку, – показує в бік річки, – синові двохетажний дом построїли. Та

боловли?

– Байдуже. Зате кіт ходить зі мною на берег. Я ловлю, а він сяде на корч й дивиться. Раз у воду вправ. Риби хоче. А що я йому дам? Не ловиться геть. Раніш було стільки плотви! Я тут оддыхаю, не заради риби. Той год тут було сорок вісім лебедів! Цей год тільки троє прилетіло.

Озираюся довкола. Краса! Здається, розумію Надію Ми-

«Живемо для дітей, для онуків»

кращі комбикорми відпускали соххозам, колхозам – гірший.

Микола Тимофійович каже, що трудився у колгоспі і комбайнером, і механіком, і бригадиром тракторної, і водієм голови,

сіївку, – каже Надія Михайлівна, маючи на увазі емблему колгоспу. – А які картини малював!

Хочу побачити ті роботи. Та виявилось, що їх Перевозні роздарували (наприклад, кумі в день народження), а нових Микола Тимофійович не створив, хоч дружина й просила. Дізнаюся й про ось який вчинок Перевозних: виховали, крім сина Віктора й дочки Вікторії, ще й племінника Віталія.

– Його батьки погбли, то ми його взяли, він нам рідна дитина, – каже Перевозна. – Уже й внуки, й правнучка є.

– А політикою цікавитеся? – несподівано змінює тему.

– Політики не люблю, то настає брехня, – відповідає жінка. – І політиканти не люблю. Знаєте, яка моя дівоча фамілія? Правда. Колись, може, торбинку комбикорму й взяла, бо він у колгоспі ввалявся. Але не більше.

– Як ставитеся до того, що селянам дозволили продавати землю з наступного року? – продовжую.

– Я проти. Земля годує людей, – відповідає Перевозна.

– У вас земля є?

– Є.

– То й не продавайте її.

– Боже упасі.

– Навіщо ж забороняти тим, хто хоче продати?

– Бо гроші за місяць – два розійдуться. А ми маємо паї, то й отримуємо кожний год. Вугля купляємо, дітей не беспокоїмо. Не можна продавати землю. Таке моє мненіє. І його тож, – Надія Михайлівна має на увазі чоловіка.

– Зараз ми з дедом ніде робимо, – веде вона далі. – Тільки вдома, по хазяйству. Роботи багато. Я рачкую по городі, жука

він не схотів там жить, продали.

– У мене чоловік – золота людина, – Перевозна знову бере слово. – Майстер на всі руки. І вірша написати, і намалювати, і по железу вмєти, і скрутити, і приварити. Де що поламалося – сусіди біжать. І дуже добрий, усім допомагає.

– Краще розкажи, як рибу ловиш, – звертається до дружини Микола Тимофійович. Та розповідає, що років з п'ять тому захопилася риболовлею, що рибалить з берега в кінці городу, де чоловік для неї поставив старе крісло.

Прошу Перевозних повести мене туди. Ідемо через город, він – гарний, доглянутий, ані бур'яники. Уявляю, стільки праці вкладено в ці кілька десят соток. Чоловік показує борону, інший реманент, чимало з цих знарядь виготовив своїми руками. Також демонструє в роботі механізм, призначений для підгортання картоплі. Переконуюся, що орудувати цією машинерією – ефективніше, ніж традиційною сапою.

І ось ми – на березі.

– Нічого не ловиться, тільки одного карасика цей рік і вловила, – бідкається Надія Михайлівна. – А років п'ять тому були коропи. Тоді я ловила на кладці. Сяду, ноги звісю у воду. Легше на ноги, не так болять.

– Мабуть, ви єдина в Олексіївці жінка-рибалка, – кажу.

– Раніш на тій стороні жила Степанівна, вона й узимку ловила, чоловік їй лунки пробивав.

– Снасті де береде?

– Син привіз. І вудочку, яка на дальній заброс. І оте, куди рибу складати. Та я його ні разу не примінила, бо не ловиться риба.

– Чоловік як ставиться до ри-

хайлівну, яка любить тут посидіти. А вона продовжує:

– Нам уже по сімдесят, ми одногодки. На той год в червні буде золота свайба. Якщо доживемо. Жить хочеться. Живемо для дітей. Помагали дітям, внуки тут повиростали. Зараз карантин, вони були б тут, якби інтернет був. Ми з дідом, турки, не схотіли інтернету. А дітям їсти не давай, їм інтернет треба.

Надія Михайлівна просить чоловіка почитати щось зі своєї поезії.

Микола Тимофійович читає вірша, якого хотів продекламувати біля пам'ятника визволителям у День перемоги (цьогоріч урочистості не відбулися через карантин). Там є такі рядки: «Сьогодні 9 травня – День перемоги! Море радості і сліз. Люди боролися за Батьківщину, такий стояв у них девіз. Раділи ті, чиї повернулися із бою. Плакали матері, дочки, сини тих, що пішли і там лишилися, у жерлі клятої війни...»

Інший вірш Перевозного – про старість – завершується так: «Не плач, не кривися, оговтайся, друже, Приїде час, буде ще хуже. До старості час швидко біжить, Чим більше рухашся, тим довше будеш жить».

Прощаюся з Перевозними, дякую їм за теплий прийом. Останнє слово – за Надією Михайлівною:

– Оце з вами хоч побалакала. Бо дід не любив балакати.

Віктор КРУПСЬКИЙ

На знімках: Микола Тимофійович демонструє свою техніку в роботі; Надія Михайлівна біля ставка; родина Перевозних кілька десятиліть тому.

Я зауважую, що будинок – добротний, високий. Перевозні пояснюють, що будувалися півтора року. Оскільки будівництво – справа дуже витратна, то влаштувалися на колгоспній птахофабриці – там краще платили, ніж в інших місцях.

– Ідеш на роботу в шість утра, – розповідає про те, як була пташницею, Надія Михайлівна. – До восьми вправився – й додому. Так три рази на день. На ноги важко, тепер і болять. А ще надіяють буряка три гектари – сапати. Чи кукурудзи, соняшника. Потім перейшла в бухгалтерію.

А Миколі Перевозному згадалося, як він, водій, забезпечу-

і художником. Прошу розповісти, як працювалося шофером керівника.

– Головою тоді був Фомуляєв, – пам'ятає Перевозний. – Я кругом возив його на уязку. По полях, на заводі, всюди, де треба було щось достать. Він вмів водити машину, але в нього така робота – треба й випити іноді. Бувало, я до ночі затримувався з ним. Якимось під утро повернувся додому. Розсердився, що робота день і ніч, пішов художником. Я смалку малюю. Школярем стінгазети оформлював. І портрети малював – Леніна, Шевченка, своєї матері. Точніше, перемальовував з фотографій, картинок. А вивчитися на

